

Сергій Плачинда. Художні образи історичного оповідання «Богатирська застава»

П'ятикласники!

Сьогодні на уроці ви:

- *поглибите свої знання про мистецтво творення образів;*
- *навчитесь використовувати цитати з твору для підтвердження своєї думки»;*
- *удосконалите свою роботу з кроссенсом;*
- *прочитаєте та проаналізуєте уривки оповідання «Богатирська застава», які найбільше характеризують людину;*
- *висловіте своє ставлення, думки та міркування з приводу того чи іншого образу, розкриєте його **актуальність** та значення;*
- *зумієте побудувати власне висловлювання.*

Повторення вивченого

Продовж

речення

Жанр твору «Богатирська застава»...

історичне оповідання.

Історичним називається оповідання, в якому...

описуються історичні події і постаті.

Доведи, що оповідання історичне.

В ньому ведеться розповідь про боротьбу з печенігами, описані історичні постаті: князь Святослав та Володимир.

Сформулюй тему твору.

Розповідь про облогу Білгорода печенігами понад 1000 років тому.

Сформулюй ідею оповідання.

Звеличення подвигу білгородців у боротьбі з печенігами.

В оповіданні змальовано образи...

Будимира, лучника, Святослава, Володимира, старійшин, білгородців, печенігів.

Кроссенс «Впізнай персонажів оповідання»

Підтверди сказане цитатою з твору.

Назви серед образів історичні постаті

3

4

5

2

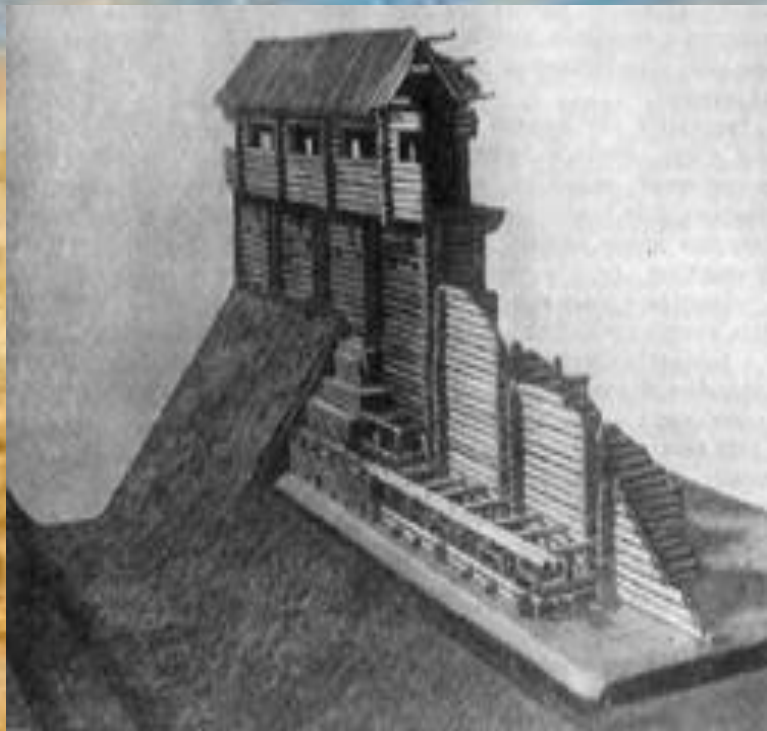

1

6

Повторення вивченого. Робота з текстом

Він (Будимир) стояв
коло бійниці й замислено
споглядав табір печенігів.
Із глибокої задуми його вивів
близький лункий стукіт.

Повторення вивченого. Робота з текстом

Великий князь Володимир далеко. Він пішов у Новгород (цим і скористалися сини Курі). А пішов князь у Новгород, аби набрати воїв для своєї дружини. З ним, Володимиром, подалися і двоє синів Будимирових.

Повторення вивченого. Робота з текстом

Не змогла пробитися ослабла
дружина Святослава до Києва. Мусили
зазимувати в Білобережжі.

Аж тут Куря напав.
Лише воєвода Свенельд пробився до Києва зі
жменькою воїв. Решта загинули. І передусім
сам Святослав, що хоробро бився до
останнього подиху.

Повторення вивченого. Робота з текстом

Міг би він теж перебути в
тому надійному схроні. Та не
такий Будимир. Пекло його за долю білгородців.

Він був збуджений. Його
чередницька шапка-ковпак з'їхала набік. Заросле
сивою щетиною, худе лице почервоніло. Чорні очі
палали молоді й завзято.
Навіть зморшки на лиці розгладилися.

— Пощо губите ви себе? Хіба
в змозі перестояти нас? Якщо
стовбичитимете тут і десять років, то нічого не
заподієте нам. Бо нас годує сама земля. Вона
харч нам дає. Ось погляньте, коли не вірите.

Повторення вивченого. Робота з текстом

Старійшини ж зачерпнули відром
ціжі, розлили в лотки — великі
глиняні сковороди — і на очах у
сторопілих кочівників зварили
кисіль. Потім пішли до другого
колодязя, зачерпнули солодкої сити.

Повторення вивченого. Робота з текстом

Стати на коліна перед
степовими грабіжниками?

Іти не хотілося; говоритимуть, як і коли
відчинять ворота **стоклятим печенігам**, — голод
уже допик до краю.

«Невже ми здамо **отим голомозим татям** наш
Білгород, богатирську заставу Києва? Невже
маємо загинути ганебною смертю?»

А Будимир погрозово помахав услід
ординцям порожнім рукавом своєї десниці.
— Ось так вам, **дурні набиті!**

Повторення вивченого. Робота з текстом

Накликав добрих теслярів, аби вони хутко спорудили добрячі цямрини. Жінкам звелів збовтати ціжу, з якої варять кисіль.

А на ранок полегшено зітхнула вся богатирська застава: знялися печеніги!

Тут же, на стіні, біля бійниць, білгородці обіймалися, цілувалися, плакали.

Дискусія

Патріотами народжуються чи стають? Свою думку обґрунтуйте.

«Творче завдання»

Узагальнимо вивчене

На уроці я довідався (довідалася)...

Чи виправдалися твої очікування?

Мені сподобалося...

Найбільше запам'ятала(запам'ятав)

Проведення тестового опитування

1. Жанр твору «Богатирська застава»

а) легенда;

б) драма-казка;

в) оповідання;

г) повість.

2. Степовими грабіжниками, голомозими татями, набитими дурнями в оповіданні названо

а) печенігів;

б) тих, хто розпалював міжусобиці;

в) новгородців;

г) твій варіант.

3 «... стояв коло бійниці й замислено споглядав табір печенігів.»

а) Святослав;

б) Володимир;

в) Будимир;

г) твій варіант.

Проведення тестового опитування

4. Про кого сказано: «Він пішов у Новгород (цим і скористалися сини Курі). А пішов князь у Новгород, аби набрати воїв для своєї дружини.»

- а) про Святослава;*
- б) про Володимира;*
- в) про Будимира;*
- г) твій варіант.*

5. Про кого сказано: «Пекло його за долю білгородців.»

- а) про Святослава;*
- б) про Володимира;*
- в) про Будимира;*
- г) твій варіант.*

6. «Лише воєвода Свенельд пробився до Києва зі жменькою воїв. Решта загинули. І передусім сам..., що хоробро бився до останнього подиху.»

- а) Святослав;*
- б) Володимир;*
- в) Будимир;*
- г) твій варіант.*

Домашнє завдання

На вибір

1. Підготувати цитати до характеристики образу Будимира.
2. Намалювати ілюстрацію до твору.